

El miracle estilístic de Joan Fuster

Lluís Bonada

Joan Fuster: llengua i estil

M. PÉREZ SALDANYA (ED.)
Universitat de València. València,
2008. 126 pàgines / 10 euros

Joan Fuster era un gegant en molts sentits, i ho era també, i potser en primer lloc, com a artista de la prosa. La relació –higiènica, imaginativa i sempre enginyosa– de l'escriptor amb la llengua i, especialment, amb l'ús literari de la llengua és una de les qüestions més fascinants de la filologia catalana. Per sort, els nostres lingüistes i filòlegs han començat a adonar-se'n i ja disposem de les primeres anàlisis parcials. El llibre que recull els treballs presentats

a la V Jornada Joan Fuster, que va tenir lloc la tardor passada a Sueca, n'és una mostra excel·lent.

Els estudiosos han vist, com diu Vicent Salvador, autor d'un dels treballs, que els recursos estilístics de l'escriptor, només en el nivell lèxic, són d'una varietat aclaparadora. I han vist també, com diu Enric Sòria, un dels altres autors

Joan Fuster

presentes en el recull, que Fuster té un estil constatable al llarg del temps, ben diferenciat del seus contemporanis, una manera personal d'escriure que manté amb una constància i una coherència veritablement astoradores.

És apassionant de llegir Fuster i també és apassionant d'acompanyar els autors dels treballs fins a l'obrador de l'escriptor per descobrir els complexos recursos, mecanismes, estratègies i tècniques –elaborats i aplicats a consciència– que utilitza.

Precisament, un dels enigmes que presenta l'estil de Fuster és com s'arriba a una lectura tan fluida, a una comunicació tan directa i efectiva amb el lector, a través de mecanismes tan complexos. Dit en unes altres paraules, com va crear la sensació de naturalitat, espontaneïtat i oralitat, bo i fugint de la naturalitat, l'espontaneïtat i l'oralitat. O, com diu Manuel Pérez Saldanya a la introducció, com va construir una llengua tan dúctil i natural i alhora tan plena de matisos i de troballes expressives.

L'enigma s'ha de resoldre pas a pas i caldrà fer molts passos abans de resoldre'l del tot. Però ja s'han començat a fer.

Un dels pocs tractats musicals de l'antiguitat

La música

PLUTARC
Traducció de Joan Silva Barris.
Adesiara Editorial. Martorell, 2008.
174 pàgines / 12 euros

Les melodies i els instruments es transformen, però el que és recent comparteix moltes coses amb el que és antic i li'n deu encara moltes més. Si coneixem bé la música del passat i el significat que els grecs li atorgaven, coneixerem millor la nostra pròpia música i ens coneixerem millor com a éssers creatius que som. La lectura d'aquesta obra, un dels pocs tractats musicals de l'antiguitat que s'han conservat, és una bona manera d'aconseguir-ho.

La filla adoptada, trenta anys després de l'adopció

La filla de l'amant

A. M. HOMES
Traducció d'Eduard Castanyo.
Bromera Alzira, 2008.
228 pàgines / 17 euros

Un home d'edat avançada, casat, amb fills i una família pròpia, deixa embarrassada l'amant, soltera i de 22 anys. Abans del part, decideixen que donaran la nena en adopció. Trenta anys després, la mare emprèn una recerca per saber què ha estat de la filla, fet que traspalsarà completament la vida de la jove. Després de la mort de la seva mare biològica, la filla es disposa a obrir les caixes amb els efectes personals de la difunta.

La crònica d'una família catalana durant la guerra civil

Pa amb xocolata

TERESA ROIG
Alisis. Barcelona, 2008.
314 pàgines / 20,90 euros

De l'autora de *L'herència de Horst*, ens arriba una història d'amor, intriga, amistat i supervivència. La crònica d'uns anys transcorreguts entre la vida i la mort; les vivències d'una família, d'un poble, de tot un país, durant la guerra civil espanyola. De la lluita a la derrota; de la República a la dictadura. El relat d'una generació que, setanta anys després, s'enfronta al seu passat a la recerca de la infància perduda... i d'un final feliç.